

SISTA MÄNNISKAN PÅ MARS

Henrik Hall

Del 4. Resan

2022-10-06

Första dagboksrapporten från rymden. Det här var värt allt! Om jag så skulle dö imorgon, gjorde jag helt rätt. Detta slår allt, allt, allt. Tänk värsta berg-och-dalbanan i världen. Ta den gånger tio, nej, gånger hundra. Det räcker ändå inte. Fyra minuter av skräck och tryck och skakningar, då vi bryter oss loss från Jorden. Sedan, plötsligt, ett över-jordiskt lugn, en känsla av fullbordan. Vi ligger i bana 40 mil över Jorden, har dockat med Mars-farkosten och kan öppna innerluckorna. Utanför fönstren brer den mest spektakulära syn man kan tänka sig ut sig. Jorden, den vackraste av planeter, fritt svävande i Universum. Snabbt men helt bekymmerslöst flyter den blå planeten fram inför våra uppspärade ögon. På andra sidan: den oändliga, svarta rymden och någonstans där långt ute vårt nya hem. På den här sidan, nästan oroande litet, hemmet för allt liv som vi känner till. Så här långt.

De andra, som redan varit i rymden och tränat en gång under det år jag var borta, har varit fullt upptagna med rymdpromenader och annat arbete för att få ihop de sista delarna till farkosten, vårt hem och vår värld de närmaste månaderna. Jag är den som har kunnat sväva runt och bara njuta, beundra, förundras, kontemplera, kort sagt vara lycklig. Snacka om att bokstavligen sväva ovanför molnen! Min enda uppgift just nu är att vara beredd på att ta på mig resten av rymddräkten, gå in i luftslussen och öppna luckan inifrån, om något skulle gå fel. Känns inte som en betungande uppgift, så här långt har allt gått enligt plan och varenda pryl, motor, mutter och kabel har levererat till perfektion. Till och med rymdpennan som jag skriver det här med i tyngdlöshet!

2022-10-07

Ännu en dag av montering, tester, kontroller, mer tester och mer kontroller. All tid som inte gått åt till det har vi varit strikt beordrade att ägna åt våra fans på internet. Det är ju inte länge till vi kan göra det i något som liknar realtid.

2022-10-08

All montering är färdig och testerna börjar också bli klara. Ännu har allt visat grönt ljus. På eftermiddagen, mellaneuropeisk tid, hölls en stor presskonferens med särskilt inbjudna medier. Bara snälla frågor och diplomatiska svar, väldigt välregisserat och passande.

2022-10-09

På morgonen, svensk tid, en sista stund med avsked av våra nära och kära innan vi ska lämna Jordens dragningskraft. Mamma hade fått hjälp av kollegor på högskolan att koppla upp sig och det blev inte så personligt, eftersom de givetvis ville vara med och lyssna. Vi var båda samlade och önskade varandra lycka till. Allt som behövde sägas var ju redan sagt på Jorden. Efter en sista lunch i närheten av Jorden startade hjälpmotorn med ett puff och vi är på väg mot Månen.

2022-10-10

Det är fascinerande att tänka sig att den här två-dagars-trippen för bara en mansålder sedan var det ultimata äventyret. Den gången, på 1960-talet, åkte de dessutom med rätt skräligt och illa utprovad utrustning. Undrar hur länge det hade dröjt om det inte legat storpolitik i vågskålen? Även om det inte går skytteltrafik till vår närmaste himlakropp ännu, som en del säkert trodde på 1900-talet, har ännu en nation landat med folk på Månen och både teknik och utrustning känns så säker som den kan bli. Nu är det vi som är frontlinjen - en svindlande tanke, ännu mer nu när den är på väg att bli verklighet.

2022-10-11

Nu syns Månen på allvar för blotta ögat, med alla dess kratrar och berg, samtidigt som Jorden ser rätt liten ut. Tänk om man hade kunnat göra en avstickare och hoppa ner, bara för att studsa runt lite. Det hade varit häftigt! Men istället för en inbromsning och landning, väntar några varv runt för att med hjälp av dragningskraften ta fart på allvar mot Mars. Slänggungan på Liseberg: släng dig i väggen, det här är rejäla doningar!

2022-10-12

Inne i omloppsbanan runt Månen. Nu är även vi medlemmar i det särskilda sällskap som tappat radiokontakt med Jorden, på den mörka sidan av Månen. Tänk att få befinna sig på The Dark Side of the Moon, precis som Pink Floyd. Fast ärligt talat var det ingen stor upplevelse, mest av allt just mörkt. Ont om gatlyktor där nere, om man säger så.

2022-10-13

Nu ligger även Månen bakom oss. Nu är det allvar på riktigt. Nu är vi längre bort än någon människa någonsin varit. Härifrån har vi inte ens någon teknisk möjlighet att avbryta och återvända till Jorden. Vi har ingen styraket stark nog att vända riktning och ingen himlakropp närmare än Mars som vi skulle kunna runda för att åter sätta kurs mot vår gamla planet. Den mat och de livsnödvändiga system som vi har ombord räcker fram till Mars och inte ens om vi ransonerade maximalt, skulle vi genom en så desperat manöver komma tillbaka levande, eftersom Jorden och Mars kommer att ligga nästan som längst från varandra när vi är framme. Tanken på att det är så definitivt känns mycket skönare än jag hade kunnat ana. För första gången i mitt liv kan jag fokusera 100% på precis bara en sak. Visst fokuserade jag under hela utbildningen, men det fanns alltid saker man hade kunnat göra istället och människor utanför organisationen som man kunde bry sig om. Även oskyldiga små saker som att gå på en konsert eller åka till badhuset, vare sig man gör dem eller inte, förbrukar en del av fokus. Nu behöver jag inte fundera ett dugg på vad jag ska göra resten av livet, inte fatta några beslut om inriktning, inte ta ansvar för något annat än teamets överlevnad. Men mest av allt känner jag mig olidligt förväntansfull. Nu vill jag se vårt nya hem. Jag vill se Mars. Jag vill se månarna, jag vill sparka på stenarna, virvla runt sanden med mina egna händer och jag vill se om jag kan upptäcka den där lilla blå planeten långt bort i Universum. Den här gången är det inte resan som är mödan värd, det är målet som är hela meningen med vår färd.

2022-10-14

Ett behagligt lugn har lagt sig över samvaron i vår lilla kapsel. Först nu kan jag känna hur stirriga vi måste ha varit den senaste veckan, sedan vi lämnade Jorden. Allt har gått mer än bra, men vi är ändå drillade i allt som kan gå fel, så någon stans under ytan har vi nog alla gått och väntat på den stora katastrofen. Nu när det är åtta månader till nästa potentiella katastrofläge, har vi alla andats ut och gått ner i något slags mysigt vänteläge. Vi följer förstås våra intränade rutiner, men långa stunder sitter vi och berättar historier, drar vitsar eller spelar datorspel mot varandra. Jag har helt plötsligt blivit något av en huvudperson, som alla vill veta mer om. De andra tre har haft två år tillsammans där de har lärt känna varandra innan och utan och även om jag inte direkt är någon främling för dem efter sex år i projektet, har de ett stort försprång när det gäller detaljkunskap om varandra. Jag tar det med jämnmod. Tids nog får jag lära känna de andra på allvar också.

2022-10-15

Säga vad man vill om livet ombord, det är i alla fall inte spännande. Det går aldrig att helt förbereda sig för en skarp situation i en helt ny miljö, men det är bara att konstatera att vår träning och drillning gjorde oss så förberedda som det bara var möjligt. Nu känns det som om jag aldrig har gjort något annat än att bo i den här kapseln. Det lilla som skulle kunna gå fel i det här läget, lyser med sin frånvaro och alla rutiner sitter benhårt i ryggmärgen. Egentligen borde det vara dödtråkigt i den här lilla sardinlådan, men på något sätt får vi tiden att gå och humöret att hållas uppe.

2022-10-16

Jag drömde om Östersund i "natt". Av alla dumma, onödiga saker man kan drömma om, var jag tvungen att drömma just om Östersund. Drömmen var ljus och fin och vacker, lite flummig, utan detaljer och människor, men helt klart befann jag mig i staden med de många minnena. När jag vaknade tog givetvis de mörka och jobbiga minnena över, de som jag gjort allt jag kan för att förtränga. Men man glömmer aldrig helt och hållet det som en gång varit riktigt viktigt, eller hur?

Sanjay märkte direkt att det var något på tok med mig när jag kom och satte mig hos honom, halvvägs in i hans vakt. En gång i tiden hade jag tyckt det varit väldigt jobbigt att inte kunna hålla något för mig själv, men här, där det inte går att gå undan i ett hörn för sig själv, är det en välsignelse att de andra både ser hur jag mår och kan hantera det. Med andra människor, i en annan situation, hade jag bara berättat det viktigaste, kanske inget alls, men här existerar inga hemligheter. Jag trodde aldrig jag skulle komma att säga det, men jag tycker det är så skönt. Jag berättade allt om Åsa, om mitt liv i Östersund, om hur jag hade förändrats där och hur jag flytt därifrån hals över huvud. Sanjay lyssnade uppmärksamt, tillfogade då och då en kort kommentar, men undvek helt att ge några förnumstiga råd eller att försöka föra över samtalen på något som hänt honom. Är det så det är att ha en verklig vän, en som kan sätta mina behov först när jag verkligen behöver det? I så fall har jag aldrig haft en sådan tidigare. Han stannade kvar någon timme in på mitt pass och när han svävade bort, fick jag en lång, härlig kram.

Ett par timmar senare kom Kwa-Lin, ovanligt tidig för sitt pass och frågade om jag ville prata. Givetvis stannar inte förtroenden mellan två personer när vi är fyra som lever så tätt ihop, allt annat skulle vara förödande för samarbetet, men Sanjay hade givetvis varit finkänslig nog att lämna till mig att berätta alla detaljer. Så jag berättade allt en gång till och det kändes om möjligt ännu skönare den här gången. Jag ser fram emot att Sergio ska vakna snart.

2022-10-17

Det går fortfarande att se Jorden med blotta ögat, men nu är den så liten att det kräver mycket fantasi för att föreställa sig att det pågår någon form av liv där. Det är inte svårt att tänka sig att ett gäng utomjordingar, om de åkt förbi på det här avståndet, bara har passerat utan att kolla närmare. Varför ska de kolla just på den lilla planeten med sin pyttelilla måne, när det finns mycket större planeter längre ut med många fler och större månar. Om det nu finns några utomjordingar som kan åka så långt är de knappast ute på någon nöjesresa eller diplomatisk artighetsturné. De letar givetvis efter naturresurser som är stora och värdefulla nog att utvinna och då letar de väl där det finns störst volym och massa att leta bland. Vilket antagligen är någon annan stans än i vårt solsystem, så om de har passerat alls, har de gjort det på ett sådant avstånd att de inte kunnat upptäcka vårt liv även med de finaste instrument och bästa teleskop. Jag kan inte bestämma mig för om det är en betryggande eller nedslående insikt.

2022-10-18

De andra har fattat nu att jag skriver dagbok och de är mäktat förbryllade över att jag skriver med penna. Varför slösa det lilla papper vi har? Vad ska vi annars ha papperet till, svarar jag, när vi har datorer? De undrar varför det inte räcker med bloggen som vi alla skriver. Jag vill inte att de ska bli oroliga över att jag skriver känsliga saker, så jag säger bara att det är en gammal vana, att det är ett sätt att prata med mig själv om inget särskilt, att det ger mig lugn och ro. Allt det där är förstås sant, men det är också viktigt för mig att ha en kanal där jag kan uttrycka den frustration som inte hör hemma inom de ramar som det här projektet ger. I det här gänget behöver jag inte vara orolig för att någon skulle forska vidare i vad jag skriver om, vilket är väldigt skönt. Utan att vi har pratat om det, har det blivit en självklarhet att ingen rör den andres saker. Våra egna små sovkapslar har vi fullständigt för oss själva och alla respekterar fullt ut de andras rätt att ha sina små egenheter. Så länge vi sköter det som hör till uppdraget, något alla gör minutiöst, får vi göra vad katten vi vill och ha vilka konstiga prylar som helst resten av tiden.

2022-10-19

Vaknade med träningsvärk idag. Trodde inte det gick att få i Rymden, särskilt inte när man redan är vältränad, men tydligen går det också, som så mycket annat. Jag får ta det lite lugnare med träningen idag och stretcha lite extra. Att stretcha i tyngdlöshet är något av det häftigaste som går att göra. Du bara flyter omkring och drar i den del av kroppen som råkar vara närmast. När du stöter emot en vägg tar du hjälp av den för att hitta en annan del av kroppen som behöver en omgång och så flyter du vidare igen.

2022-10-20

Kwa-Lins födelsedag idag! Lite rumphugget utan vare sig tårta, ljus eller presenter, men vi såg till att alla tre var vakna när hon skulle gå upp så att vi kunde sjunga för henne. Sedan åt vi frukost tillsammans, vilket förstås är en händelse i sig, innan det var dags för var och en att gå till sitt.

2022-10-21

Jag märker hur mycket mer tid de andra måste lägga på att svara på mejl och andra meddelanden från fans. Stora delar av deras vakna tid spenderar de framför sina datorer med att skriva eller filma svar. Inte för att jag egentligen bryr mig om att ligga efter i den ligan, men jag måste kanske göra något för att öka min popularitet en aning. Som ledningen förmanade oss innan vi åkte från Jorden: när ni är däruppe jobbar ni inte för er egen uppskjutning längre, då gäller det att få sällskap av team två och tre. Det är faktiskt något som är värt att bry sig om!

2022-10-22

Det här skrev jag i min blogg idag. Tänkte att det för en gångs skull kunde passa med samma text även i dagboken: Det är lätt att tro att man kan göra precis vad man vill i en kapsel som rusar fram i tomma rymden av sig själv och inte ska vara framme förrän om åtta månader. Riktigt så enkelt är det inte. Det är mycket som måste fungera för att vi verkligen ska nå vårt mål och vara redo för det som väntar där. Därför har vi en uppsättning strikta rutiner som vi följer varje dag. Det svåraste är faktiskt det där med dag och natt. Det finns inget utanför kapseln som talar om vilken tid på dygnet det är. Faktum är att sådant som dag, natt och dygn bara är relevant på Jorden, så vi skulle egentligen kunna använda vilka tidsintervall vi vill. Vad sägs om ett dygn på 32 timmar, eller varför inte 15 timmar och 27 minuter? Det skulle bli opraktiskt i kontakterna med Jorden, men också för att vi själva är vana vid ett dygn på 24 timmar, så vi har ställt alla kapselns klockor på GMT-tid. Men var och en av oss fyra har en egen klocka som visar tiden i våra respektive länder, så jag vet hur mycket klockan är hos dig just nu.

Det viktigaste som händer ombord är att minst en av oss hela tiden måste sitta vid kontrollpanelen och se efter så att allt fungerar som det ska. Nu kanske du tycker att det kan man väl ha datorer till och så kan de larma om något inte fungerar. Det är riktigt, men det är just datorerna och larmsystemen som vi behöver hålla koll på. Tänk om något allvarligt händer och så är ljudsignalen trasig just då! Eller tänk om ett meddelande från Jorden om att en solstorm är på väg, fastnar i själva solstormen och inte kommer fram. Just solstormar är det som skulle kunna orsaka störst bekymmer för oss här ute. De kommer plötsligt och för med sig en kraftig dos strålning som skulle göra oss alla sjuka och en elektromagnetisk puls som kan slå ut all vår elektroniska utrustning ombord. Vi skulle kanske klara oss till Mars utan den eftersom vi är duktiga på att räkna och att bestämma vår position för hand, som gammaldags sjöfarare, men det skulle förstås vara nervöst att inte kunna ha kontakt med Jorden på hela resan. Jag antar och hoppas också att du skulle tycka det vore tråkigt att inte få höra av mig. När en solstorm är på väg, får vi normalt en förvarning från Jorden, eftersom de kan se den med sina stora teleskop eller med hjälp av särskilda satelliter. Vi har en detektor på vår kapsel också, men den är inte lika fin och exakt som de som finns vid Jorden. Dessutom riskerar den att slås ut av en kraftig solstorm. När allt går som det ska, har vi åtta minuter på oss att sätta tjocka luckor framför fönstren och samlas i den del av kapseln som har blyväggar. Vi har tränat på det många gånger, både på Jorden och här i kapseln och vårt rekord är två minuter och elva sekunder, så det ska nog gå bra. Varför inte mer än åtta minuter, tänker du kanske. Solstormen färdas ju långsammare än ljusets hastighet eftersom den består av tyngre partiklar och ljuset tar åtta minuter på sig att komma från Solen till Jorden. Samtidigt befinner ni er längre bort från Solen och avståndet bara ökar. Det är sant, men meddelandet som kommer från Jorden tar också tid att komma hit och det kan inte åka snabbare än solstormen. Beroende på vad det är för typ av solstorm kan vi ha mer tid på oss, men vi tar inga onödiga risker, planerar för värsta typen och skyndar oss allt vi kan. Får vi en förvarning från Jorden är allt frid och fröjd, men det finns också en risk att deras meddelande till oss kan störas ut av solstormen som de varnar för. Vår standardrutin är därför att hålla koll på signalerna från Jorden och så fort de legat nere i fyra minuter, inleder vi operation solstorm. Eftersom vi hela tiden får information från Jorden om allt möjligt, viktigt såväl som nästan oväsentligt, är det lätt att märka när förbindelsen är bruten. Minst lika viktigt är att hela tiden se till att vi är på rätt kurs. Det är inte så lätt som det låter. Vi kan inte bara sikta mot Mars, eftersom planeten rör sig hela tiden. Våra datorer håller därför koll på var vi är, hur vi rör oss och om det stämmer med var Mars kommer att vara när vi ska landa. Det är inte troligt att datorerna räknar fel och det skulle vara enormt krångligt att göra de här beräkningarna manuellt, men en gång per sex-timmars-pass gör vi ändå en överslagsräkning för hand, för att se om datorns prognos verkar stämma. Detsamma gör vi varje gång datorn säger att vi borde ändra kurs. Vi har några små styrraketer som vi kan korrigera vår kurs med, men vi ska helst inte använda dem alls och definitivt inte i onödan eftersom det kan bli väldigt fel och eftersom vi inte har så mycket bränsle så det räcker för många korrigeringar (givetvis behöver vi inga motorer för att driva kapseln framåt - vi befinner ju oss i rymden, där det inte finns något luftmotstånd!). Kontrollcentralen på Jorden får förstås alla våra data också och gör hela tiden egna beräkningar, men det tar tid innan de kan ge oss instruktioner om att ändra kurs, så är vi säkra på att något behöver göras, får vi agera direkt, innan felet blivit ännu större.

Det finns också en massa mindre saker som ska kollas under varje pass, på samma sätt som en flygkapten alltid kollar alla system innan hon eller han startar sitt plan, men det kan jag

berätta om en annan gång.

Var och en av oss sitter sex timmar åt gången vid kontrollpanelen och under den tiden äter vi inget och dricker bara vatten, eftersom vi vill kunna vara så fokuserade som möjligt. Direkt efter passet brukar vi därför vara väldigt hungriga och då passar det bra att värma lite mat i mikron. Vi kan inte laga vanlig mat, eftersom den bara skulle flyga runt i kabinen, så det blir oftast en slags matig soppa som vi dricker genom ett sugrör som är stängt när vi inte suger. Man skulle kunna tro att vi är trötta också och skulle vilja ta en tupplur efter att ha suttit vid kontrollpanelen, men det är snarare tvärtom, att det är svårt att slappna av efter att ha suttit koncentrerad så länge. Vi har därför bestämt att den som suttit vid panelen, har första tjing på att använda gymmet under tre timmar efter passet. Gym kanske låter missvisande eftersom det är så litet, men vi har en liten apparat som liknar en crosstrainer och som går att vinkla och ställa in på olika sätt för att träna olika muskelgrupper. Att träna är oerhört viktigt eftersom musklerna annars snabbt tappar sin styrka i tyngdlöshet och dessutom får vi ju inte naturligt några promenader eller cykelturer. Dessutom är det något av det roligaste som finns att göra ombord, så vi tränar alla så mycket vi bara orkar. Tyvärr finns det bara plats för en åt gången i gymmet. Det hade varit roligt att träna tillsammans någon gång, men det får vi göra när vi är framme.

Efter mat och träning passar det bra att varva ner med att skriva blogginlägg, svara på mejl och andra meddelanden och kanske se en film. Vi sitter också och pratar mycket med varandra. Mina tre medresenärer är några av de trevligaste, smartaste och roligaste personer som finns. Jag antar att resan skulle bli väldigt tråkig annars.

Ungefär fem till sex timmar efter att jag haft mitt pass vid panelen, kryper jag in i min sovsäck i mitt lilla krypin, spänner fast mig och somnar gott. I början var det svårt att vänja sig vid att det inte spelar någon som helst roll åt vilket håll jag lägger huvudet och att det inte finns någon kudde eller madrass, men nu är den här sovplatsen lika bra som vilken säng som helst. Sex-sju timmars sömn brukar räcka, vilket betyder att jag har gott om tid för frukost, toabesök och att svara på fler meddelanden innan det är dags att sitta vid kontrollen igen. Ofta går jag och sätter mig vid kontrollen lite tidigare än jag måste, mest för att få en chans att snacka med Sanjay, som sitter före mig och som brukar sova när jag har tränat färdigt. Ja, så går ett dygn här i kapseln. Om vi inte vill göra något tillsammans alla fyra förstås, då måste vi lägga om tiderna lite. Det återkommer jag till en annan dag.

2022-10-24

Mitt blogginlägg om rutinerna ombord tog faktiskt skruv. Igår hann jag knappt äta och träna, ännu mindre skriva dagbok, för alla kommentarer och meddelanden som behövde besvaras. Alla var snälla och trevliga, troligen har PR på Jorden sorterat bort knasbollarna, vilket är skönt. Påfallande många kommer med förslag till förbättringar av våra rutiner ombord, det ena förslaget galnare än det andra. Det är nästan rörande hur alla dessa personer, som aldrig upplevt tyngdlöshet, inte har en aning om vad det innebär att inte kunna märka naturligt när det är dag och natt, vad som är upp eller ner, aldrig suttit inlåsta i ett litet rum med artificiell luft och återanvänt vatten och aldrig har lämnat sin trygga lilla värld, kan veta exakt vad vi rymdfarare behöver göra för att våra liv här ska bli så oerhört mycket bättre. För de flesta förslagen har jag ett standardsvar som går ut på att jag tackar för det utmärkta förslaget och ska se om jag kan få de andra att gå med på det. När jag märker att det är ett barn som skriver, då tar jag mig tid att svara på allvar. De förtjänar det för det märks att de verkligen bryr sig och har tänkt till. Dessutom finns det en chans att de kan lära sig något och bli kloka vuxna om de bemöts med respekt. Med dem som redan är vuxna är det för det mesta kört redan. Ofta förklarar jag noga varför barnets förslag inte går att genomföra, samtidigt som jag motiverar varför förslaget ändå var bra. När det är riktigt tokroligt ritar jag en teckning som svar. Mina favoriter är: "Jag tycker ni ska öppna fönstret så ni får in frisk luft. Det gör jag när luften är dålig i mitt rum och då mår jag mycket bättre." "Jag tycker inte ni ska åka till Mars. Min storebror säger att det är fruktansvärt kallt där. Åk till Venus istället, den ligger närmare solen och är varm och skön." "När jag blir stor ska jag uppfinna teleportering så jag kan komma och hälsa på er på Mars. Då ska jag ta med mig semlor till er för det är det godaste som finns. Jag tror inte det finns semlor på Mars." "När du ser Gud, hälsa att det inte var med flit jag tog den där chokladbollen i affären."

2022-10-25

Så här års brukar jag ha drabbats av minst en höstförkylning. Skönt att leva i en steril miljö där man inte utsätts för några sådana risker. Hoppas i alla fall att det är så sterilt som det ska vara.

2022-10-26

Små saker kan bli oerhört roliga ibland. Sergio tog fram en kortlek i väntan på att hans pass skulle börja, för att visa hur man lägger rymdpatiens. Givetvis försvann korten i alla möjliga riktningar och hur han än försökte mota tillbaka dem, låg de aldrig som han tänkt sig. Vi skrattade som besatta och vred oss i plågor så att Sanjay vaknade och Kwa-Lin lämnade kontrollerna en kort stund för att komma och se vad som hänt. När Sergio samlat ihop korten var bara ungefär hälften kvar, så vi lär hitta spelkort runt om i kapseln ett bra tag framöver.

2022-10-27

Kwa-Lin ville inte vara sämre än Sergio. Idag tog hon fram en jo-jo. En riktig Kalmartrissa! Jag hade ingen aning om att de fortfarande tillverkas och att de går på export. Hon hade ingen aning om att den kommer från Sverige. Strunt samma, kul var det. Till skillnad mot kortleken går det att utöva en viss kontroll av trissan, men det går inte att bara släppa ut den och låta den falla, som man kan göra på Jorden. Då stannar den bara som en död gelerätta i luften. Det gäller att skicka iväg den med kraft, men samtidigt undvika att träffa en vägg eller någon person. Kinesiskan visade sig vara en mästare och fick till några trick också. Hon lät mig prova och jag fick också rätt snabbt grepp på den speciella rymdtekniken. Sanjay sov redan gott, men Sergio avbröt sin frukost för att se vad som var så roligt. När han provade blev det ännu roligare, eftersom han inte hade någon som helst känsla för hur man hanterar en jojo ens i vanliga fall. Trissan for lite hur som helst och Sergio med den. Lyckades han nån gång få snöret att bli rakt, så kom varken trissa eller snöre tillbaka. Jag hoppas han fattade att vi inte gjorde narr av honom när vi skrattade som besatta.

2022-10-28

Det är kul att få en del meddelanden att svara på, även om jag kunde klara mig utan vissa. Framför allt behöver inte en del skriva så ofta, som om vi vore kompisar. En som kunde höra av sig oftare är mamma. Jag tror bara hon skrivit tre gånger sedan vi sköts upp och ganska kortfattat varje gång. Det är som om hon inte vill ha kontakt med mig längre. Visserligen har hon aldrig varit stark när det gäller det tekniska, men så här ska det väl inte behöva vara? Det handlar ju bara om att skriva ett vanligt enkelt mejl! Tror hon kanske att det är så mycket att göra ute i Rymden att jag inte har tid med henne? Vill hon bara skriva om hon har något särskilt att berätta och så händer det inget hos henne? Eller känner hon att det är en lagom takt att höras av någon gång i veckan? Det kanske det är, det kanske bara är jag som har för mycket dötid så jag hinner fundera på sånt här? Hon berättade en gång om när hon var liten och var ute och tågluffade och hon hade lovat sin mamma att höra av sig på något sätt en gång i veckan om det var möjligt. Höra av sig innebar då att skicka ett vykort eller möjligen leta upp en telefoncentral som kunde koppla upp ett samtal till Sverige. Det kanske är mobiltelefonernas, internets och den ständiga uppkopplingens tidevarv som har gjort oss till hålla-kontakten-jämt-slavar? Men jag noterar att när jag flyttade till Östersund fick jag mejl eller telefonsamtal varannan dag och nästan lika ofta när jag var i Amsterdam och Bratislava, oavsett om jag svarade eller inte.

2022-10-29

Egentligen är det helt galet när man tänker efter. Här sitter fyra av de mest begåvade och högst utbildade människorna i en rymdraket på väg bort från den enda planet som verkligen kunde ha haft nytta av vår kompetens. Vi ska bosätta oss på en planet där ingen bett om vår närvaro och ska ägna resten av våra liv åt att bara hålla oss själva vid liv. Vad hade vi inte kunnat åstadkomma på Jorden? Hur mycket hade vi inte kunnat förbättra andra människors liv? Lägg till det alla fantastiska hjärnor som har arbetat i över ett decennium med att förverkliga det här projektet. Fast det är klart, det är väl egentligen inte så mycket annorlunda än alla människor som lägger sin tid, sin kompetens och sitt engagemang på att jobba för tobaksbolag, chipsproducenter, som arbetar för repressiva diktaturer, politiker som lägger sitt liv på ett parti som aldrig når vare sig makt eller inflytande, politiker som lägger sitt liv på ett parti med makt, inflytande och idiotiska åsikter, försäljare av bluffprodukter eller alla de som accepterat ett enahanda jobb och kompenserar det med att lösa logiska gåtor på fritiden. När man tänker efter på allvar, hur många gör egentligen något i sitt liv som är till verklig nytta för någon annan? Det skulle väl i så fall vara de som ägnar sig åt sina barn på allvar och gör dem till vettiga vuxna människor.

2022-11-02

Det plågar mig fortfarande att mamma var ledsen och upprörd sista gången jag såg henne i livet. Det hjälper att hon var lugn när vi pratade i telefon efter det, men det tar inte helt bort känslan av att ha svikit henne. Jag vet att man inte bör ångra det som inte går att ändra och jag vet att hon också är stolt över mig, men det är hopplöst att försöka styra tankarna när man har hur mycket tid som helst att tänka.

2022-11-07

Det är inte mycket lönt att vi har fönster i kapseln, det är ändå nästan svart där ute precis hela tiden. Mars är inte större än vilken stjärna som helst och Jorden är mindre för oss än Månen är för jordborna. Solen bryter mönstret lite, men den har vi mestadels bakom oss. De första dagarna var det spännande att kunna se i stort sett hela stjärnhimlen på en gång, men det finns en gräns för hur fascinerande det kan vara också.

2022-11-12

Vi gjorde en solstorm-övning idag på eget bevåg, bara för att bryta enformigheten. Jag tror ingen var riktigt taggad för uppgiften. Vi var färdiga på strax över tre minuter, nätt och jämnt godkänt.

2022-11-15

Min favorit-tub har tagit slut, den med påstådd smak av räkor, ingefära, vitlök och citrongräs. Det var tydligen alla andras favorit också. Det slutar väl med att jag måste pröva även "bönor, kokött och muskot", men det tar emot, även om det i grund och botten är samma menlösa sörja i alla tuber.

2022-11-22

Jag hade en gång en god ambition att skriva minst ett dagboksintlägg varje dag under resan. Jag skulle ju ändå inte ha så mycket annat att göra. Det var förvisso väldigt sant, men just det gör att jag verkligen inte står ut med tanken på att skriva oftare: det händer ju inget! Hur många gånger kan man skriva att man tittade ut på den svarta himlen utan att bli knäpp? Alltså, från och med nu lovar jag att skriva bara när det hänt något. Vilket antagligen betyder att vi hörs igen när jag är på Mars. Eller inte alls.

2022-12-22

Idag blev jag riktigt rädd för första gången under resan. Lyckligtvis var vi alla vakna när det hände, annars kanske det hade kunnat gå riktigt illa. Sergio fick helt plötsligt och oväntat ett utbrott, slog vilt omkring sig, försökte vrida och slita i alla handtag han kunde hitta, medan han skrek för full hals på portugisiska, en svada som jag gissar betyder "släpp ut mig, idioter". Lyckligtvis går det inte så lätt att ta tag i något med full kraft när man är tyngdlös och ännu svårare blir det när man är oregerlig, så han lyckades inte förstöra mer än några sekundära paneler innan jag och Kwa-Lin fick grepp om honom. Sanjay var snabbt framme och injicerade ett lugnande medel, helt enligt instruktionerna och Sergio slutade fäkta nästan direkt. Sanjay pratade lugnande med honom och lyckades övertyga honom att spänna fast sig och vila en stund. När han somnat såg jag på Kwa-Lin och Sanjay att de inte alls var lika skrärade och överraskade som jag, bara lättade. De berättade att det inte var första gången de varit med om något liknande. Tre gånger under våra isoleringsövningar under det näst sista året, när vi bara övat team-vis, hade han fått liknande utbrott. Två av gångerna hade det gått att lugna ner honom snabbt och enkelt och de hade tagit för givet att utbrotten var beordrade av ledningen för att testa att övriga besättningsmedlemmar kunde följa rutinerna under press, men den tredje gången slog han sönder all utrustning i övningsmodulen, utan att minnas efteråt att han gjort det. Det blev krissamtal och fler psykologiska tester förstås, men alla i teamet förstod och accepterade att det inte skulle bli någon Mars-resa om den mest populära och charmiga team-medlemmen byttes ut. De gjorde därför allt de kunde för att övertyga ledningen om att de stod bakom sin kamrat och att detta var en engångsföreteelse som inte skulle upprepas i rymden, samtidigt som de inte förstod varför den öppne och spirituelle Sergio ville välja det inrutade och inlåsta livet som bosättare. Uppenbarligen såg också ledningen risker med ett sent byte av en viktig team-medlem, kanske för att det skulle ifrågasätta deras egna urvalsprocedurer. De lät det hela passera.

2022-12-26

Det var förvisso inte första gången människor firade jul i rymden, men det kändes ändå speciellt. Någon särskilt religiös upplevelse blev det förstås inte, men väl ett tillfälle där vi blickade tillbaka på den senaste tiden tillsammans och den värld vi har lämnat för gott. Ett särskilt paket med något som skulle likna julmat fanns det, men inget smakar riktigt gott i rymden och särskilt inte när smaklökarna omedvetet jämför med mammas köttbullar och pepparkakor. Istället åt vi snabbt under tystnad och satt sedan länge och delade med oss av minnen från barndomens högtider och våra tankar om den värld vi lämnat. Ingen gråt, men det var högtidligt, stämningsfullt och stramt sorgset. En efter en somnade vi där vi hängde i luften och drev sedan runt och dunsade mjukt in i varandra tills Kwa-Lin, som hade vakten, ville vara för sig själv och spände fast oss varsamt vid våra respektive sovplatser.

2023-01-08

Idag bröts kommunikationen från Jorden mitt under Kwa-Lins vaktpass. Jag var halvvägs in i mitt träningspass och Sergio sov sött, men Sanjay satt också vid kontrollpanelen, med en frukosttub. Kwa-Lin gick igenom de normala procedurerna för att få igång kommunikationen men allt var dött. Hon kollade vårt eget radioteleskop, men ingen solstorm var på väg. Sånt kan man inte ta på för stort allvar, så efter fyra minuter nickade de till varandra och satte igång. Sanjay skrek åt mig att avbryta träningen och väckte Sergio, som kom upp med ett ryck. Kwa-Lin fick på luckorna på fem röda sekunder och anslöt hos oss andra i det säkra hörnet. En kvart hann vi sitta där innan kommunikationen kom igång igen med meddelandet: "Nytt rekord?". Det var en övning. Men på något vis kändes det väldigt verkligt den här gången, kanske för att det var så länge sedan sist. Skönt då att vi faktiskt gick under två minuter för första gången.

2023-02-02

Det blir många "första" på en sån här resa. Igår kom, tämligen oväntat, "första fyllan i rymden". Sergio hade lyckats smugga ombord en halvliter hembränt på gissningsvis 60-70%. Fråga mig inte hur han lyckats få med den genom alla kontroller, men om någon ska ro iland en sådan bedrift, så är det kreativa Sergio. Spriten fanns inuti några små brasilianska prydnadssaker, så de kvalade väl in som kulturella artefakter, sånt som är opportunt att visa upp när utomjordingarna kommer på besök. Inte ens ordentliga Kwa-Lin var svår att övertala till att bryta rutinerna för ett litet party, så svår är tristessen här ute nu. Det blev den roligaste eftermiddagen (eller morgonen eller förnatten, beroende på vems tidzon vi pratar om) sedan vi lämnade Jorden. Vi började med att simulera ett fel i all kommunikation med Jorden och i alla dokumentationssystem. Lika bra att inte ha några videofilmer på lallande Mars-resenärer. Sergio fördelade sedan spriten genom en galen frågesport där den som svarade mest korkat fick simma efter en droppe som brassen släppte ut i kabinen. Det borde inte vara så värst kul kanske, men stämningen i kabinen blev efter hand helt hysterisk och vi gapflabbade så vi kiknade allihopa. Ju mer spriten tog, desto svårare blev det att fånga dropparna, men desto ivrigare försökte vi. Till slut var vi ihopslingrade som en flygande ormgrop, på gemensam jakt efter de åtråvärda dropparna. Och ändå smakade sörjan skit!

Det blev varken någon träning eller några vetenskapliga experiment den dagen och för första gången i rymden (ännu ett "första") sov vi alla samtidigt. Visserligen säger manualen att det alltid ska vara minst en person i tjänst, men det blir svårare och svårare att bry sig om reglementet när varje dag är den andra precis lik i en rymd som är så tom och innehållslös att en isoleringscell på Kumla känns som ett toppenalternativ. Ja, det kan komma solstormar och asteroider, men dels gör det aldrig det, dels har vi automatiska varningssystem för sån skit. Att döma av den uteblivna bakfyllan dagen efter, var vi nog aldrig så berusade som vi trodde - vi blev nog bara höga på känslan av att få släppa loss och smita från plikterna!

2023-02-03

Det finns uppenbarligen en kamera och en kommunikationskanal ombord som vi inte visste om. Jag trodde vi hade lärt oss varenda mutter, processor och kabel i det här lilla fängelset, men tydligen har ledningen behållit vissa verktyg för sig själva. Efter att vi hade återupprättat alla kommunikationssystem och dragit den avtalade valsem om hur allt plötsligt slagits ut av en oväntad asteroid-svärm som passerat millimeter från farkosten, kom ett långt, upprört videosvar där vi fick återuppleva delar av vår festnatt, tillsammans med en uppläxning av guds nåde om oansvarigt beteende och allt möjligt som inte är värdigt en bosättare. Big Brother och 1984, släng er i väggen. Här har du fyra polare som inte kommer undan med något alls. Efter det här skulle det inte förvåna mig om de har en kamera i toalettmodulen, som rapporterar storlek, färg och konsistens på vårt bajs. Kwa-Lin och Sanjay, de plikttrogna fånarna, blev som väntat alldeles till sig och lovade på sina bara knän bot och bättring och evig trohet mot projektet (eller nåt sånt, det mesta de levererade var svammel på Hindi och Mandarin). För husfridens skull talade Sergio och jag in var sin läpparnas bekännelse och himlade sedan med ögonen mot varandra i tyst samförstånd.

2023-02-04

Sprit-incidenten har lämnat en iskall spricka mellan vad som nu blivit två helt skilda fraktioner av teamet. Det var skönt att snabbt komma tillbaka i fasta rutiner igen så att vi kan hålla oss var och en på sitt håll. Det positiva med det här gänget är att alla förstår att vi har en spricka och ingen förnekar att det finns ett problem, även om vi är människor nog att inte kunna lösa det, i alla fall inte här och nu. Sergio och Kwa-Lin har därför bytt skift, så att hon och Sanjay är maximalt tillsammans och jag nästan bara träffar Sergio under min vakna tid. Det kan förstås inte fortsätta på det här viset hela vägen till Mars, men jag ska villigt erkänna att det här arrangemanget är väldigt skönt just nu.

2023-02-10

Det har skett en outtalad, men ändå väldigt tydlig anpassning av tiderna ombord. De sex timmar som Sergio har vakten, tillbringas jag med honom och vice versa och samtidigt sover de andra två. När Kwa-Lin eller Sanjay har vakten, tränar eller sover jag och Sergio. Skulle vi ha kunnat träna samtidigt hade vi gjort det. Vi kommer allt närmare varandra, vi de två gul-blåa. Vi är egentligen inte alls lika från början, men på något spännande sätt förstår vi varandra och lyckas hela tiden hitta nya beröringspunkter i vårt förflutna. Han hade också svårt att anpassa sig i skolan och förutspåddes ett fattigt och torftigt liv. En ledare för en karnevalsgrupp såg hans potential, gav honom gradvis mer ansvar och han överträffade ständigt alla förväntningar. Till slut koordinerade han en stor del av hela Rio-karnevalen och blev upptäckt av ett universitet som gav honom stipendium för att studera. Undrar just var jag hade varit om någon hade upptäckt mig, istället för att bara tala om för mig att klippa mig, banta och börja anstränga mig lite?

2023-02-11

Idag var det meningen att vi skulle ha firat att vi kommit halvvägs, men det är liksom inte läge, så som stämningen är. Jorden ser fortfarande lite större ut än Mars, precis som det ska vara, men båda planeterna är så små att det känns väldigt ensamt. Jag upplever allt mer hur betungande bräckligt det är att sitta i den här plåtlådan på väg mot en rätt oviss framtid. Fast när jag tittar på Jorden från det här avståndet ser den rätt bräcklig och ensam ut också, när man har hela världsalltet som relief.

2023-02-13

Sergio öppnade upp sina tyngsta sidor för mig idag. Han avslöjade hur många gånger han funderat på att hoppa av projektet, inte minst när hans fru tog ut skilsmässa och stack hem till Brasilien med deras tre barn när hon förstått några år in i utbildningen att han verkligen var seriös med att försöka komma till Mars. Han erkände hur oerhört lättad han hade blivit den gången jag berättade en liknande story. Den tillfälliga räddningen och det som fick honom att stanna kvar i projektet, blev Simon Joseph. De utvecklade en vänskap och ett samförstånd utöver det vanliga och delade allt, utom säng. Sergio hade haft några kortare homosexuella upplevelser under karnevalerna i sin ungdom och kände att något liknande var på väg. En dag gav han Simon Joseph en extra lång och skön kram, kanske för att känna hur långt de hade kommit i sin relation. Det blev precis fel. Amerikanen stelnade till, vred sig loss och slutade helt att prata med brasilianaren. Två dagar senare var han försvunnen från projektet och det talades aldrig mer om honom än om det påhittade hjärtfelet. Sergio blev helt utom sig och bad om avsked från projektet för att kunna leta upp Simon Joseph och be om ursäkt. Den frisinna och öppna brasilianaren hade aldrig förstått vilken dödssynd homosexualitet är för mormoner. Istället för ett snabbt och enkelt avsked, som vi utlovats när vi skrev på första gången, utsattes han för en övertalningskampanj gränsande till hjärntvätt. Han skulle ändå aldrig få träffa Simon Joseph igen, han skulle bli tvungen att betala tillbaka stora delar av den lön han redan fått, de skulle avslöja allt de visste om honom och lite till för allmänheten och så vidare och så vidare. Till slut gav han med sig, bestämde sig för att lägga lock på sina känslor och fullfölja projektet. Men jag såg i hans ögon att han inte glömt och att han inte gått vidare.

2023-02-16

Jag har svårt att släppa allt det där som Sergio berättade för några dagar sedan. Jag trodde jag kände honom och så kommer en helt ny, grubblande och oerhört känslig sida av honom fram. Han sa det inte rakt ut, men jag fick en klar känsla av att det här var något han aldrig berättat för någon annan tidigare, i alla fall inte i sin helhet och på djupet. Jag uppfattade också en underförstådd vädjan att jag skulle hålla allt det här för mig själv. För en månad sedan hade det varit en nästan övermäktig begäran. Som läget är idag känns det alltför naturligt. Det som rådbårkar mig mest är att jag ännu mindre än tidigare kan sätta fingret på varför han är här ute med mig, på väg till en annan planet. Jag kan i och för sig inte förstå det med nästan någon i hela den ursprungliga gruppen av bosättare, men när jag börjar få bilden klar av vilken komplex, mångsidig, sorgsen, tänkande och innerlig person Sergio egentligen är, vid sidan om den kreativa, sorglösa och påhittiga gamäng han oftast presenterar sig själv som, går pusslet verkligen inte ihop för mig. Jag har frågat honom rakt ut varför han egentligen ville åka, men de svar han försöker ge förhöjer bara mysteriet. Det är som om han inte har en verklig aning själv. Med vem som helst annars hade jag tänkt att jag inte känner honom tillräckligt, men efter allt Sergio berättat, har jag så oerhört svårt att tro att det finns någon väsentlig hemlighet kvar att dela. Kan jag verkligen ha nått in till det enigma som en annan person bär längst in, längst bort från sina medmänniskor? Är detta vad vi alla bär allra djupast i oss själva, en stor osäkerhet och ovisshet?

2023-03-04

Det ofattbara, osannolika, fruktansvärda, avskräckande, det som aldrig fick ske eller kunde ske, just det har just skett. Sanjay är död! Det hände just halvvägs in i mitt pass, när han var i gymmet. Plötsligt vred han sig i kramper och tog sig åt hjärtat. Jag ryckte tag i Sergio, som höll på att göra frukost och han väckte Kwa-Lin, men till ingen nytta. Kwa-Lin injicerade adrenalin, Sergio plockade fram HLR-utrustningen, medan jag läste febrilt i Sanjays journal i jakten på något möjligt fel, samtidigt som Sanjay försvann allt mer för världen. Trots all utbildning, trots all drillning, trots allt vi vet om alla möjliga sjukdomar, fick vi inget att funka. Vi påbörjade ytterligare en mängd tafatta kontroller och behandlingar mer eller mindre på måfå, men inget hjälpte. Sanjay, den ende som hade vetat precis vad som skulle göras, var inte kontaktbar och blev efter några minuter helt livlös i Kwa-Lins armar. Vi sände över all mätdata vi fick fram till Jorden, men när första svaret kom efter en halvtimme, var det redan väldigt mycket för sent.

Vad som sedan hände förbryllade oss nästan ännu mer. Vi hade aldrig någonsin under utbildningen talat om vad vi skulle göra med en död team-medlem. Det var precis som i Pippi Långstrump: det var alltid fint väder i boken som Tommy läser om barnen som rymmer hemifrån. Alla sjukdomar och åkommor gick att behandla, vi skulle bara lära oss tillräckligt mycket om hur. Och för det som vi vanliga dödliga inte klarade, fanns det alltid en läkare ombord och en stab av experter på Jorden. Någon plan B behövdes inte, trodde i alla fall vi. Kort efter att Jorden förstått att allt hopp var ute, kom en lång, detaljerad beskrivning upp på skärmen. Den började med en ceremoni på Hindi, komplett med engelsk uttalsguide, som skulle säkerställa Sanjays lyckliga vidarefärd i det eviga kretsloppet. Att Sanjay varit övertygad ateist större delen av sitt liv, var tydligen inte så viktigt nu. När ceremonin var över, fick vi via instruktionerna ännu en överraskning om utrustningen i vårt lilla, men tydligen inte så välbekanta rymdhem. Genom att lossa på några nitar som vi alltid fått lära oss att inte lossa eftersom hela väggen skulle rämna om vi gjorde det, kunde vi avlägsna en aluminiumpanel utan att något alls rämnade. Bakom den fanns den stora överraskningen. Bredvid varandra låg tre avlånga, vita, tunna, hårt sammanpressade paket, stora som var sitt A3-blad. Instruktionen var att enbart öppna ett av paketen, men det var uppenbart att de innehöll exakt samma sak: en liksäck. Varför bara tre, utbrast jag spontant, men insåg omedelbart det självklara: den siste som dör kan inte packa in sig själv utan måste använda kapseln som grav.

Vi packade in Sanjay enligt de detaljerade instruktionerna och tog ett sista farväl av honom med tårarna rinnande i floder. Tillsammans med kroppen skulle även alla personliga tillhörigheter läggas med, dock inte datorn. Vi bestämde oss för att betrakta de flesta av hans medicinska instrument som personliga. Vi skulle ändå aldrig klara att använda dem och ville inte invagga vår tafatthet i mer falsk säkerhet än nödvändigt. Givetvis fanns det en sista och avgörande överraskning: en dold, extra luftsluss för att skicka ut liksäcken i rymden. Det kändes på ett sätt ovärdigt att sända ut vår vän på en evig intergalaktisk rundresa, men alternativet, ett ruttnande lik i en rymdkapsel, var förstas ännu mindre lockande. Lutslusen stängdes med ett klick, vår käre läkare fick en knuff i riktning oändligheten och på några sekunder var han uppslukad av det eviga mörkret.

2023-03-05

I Rymden finns ingen tid att sörja och tur är väl det. Schemat och rutinerna fick göras om. Vi bedömde att åtta timmars vakt är i längsta laget och bestämde oss istället för att göra allt i tre-timmars-pass enligt ett rullande schema, Tre timmars vakt, följt av tre timmars träning, mat och fritid, och slutligen tre timmars sömn och så samma runda igen. Tre timmars sömn åt gången är inte så lite som det låter när man är i rymden. Det är svårt att sova på ett vettigt sätt i en liten kapsel; mycket som händer, alltid ljus någon stans och en del ljud. Därför sover man lättast när man är riktigt trött och vaknar lätt när man har blivit av med den värsta tröttheten. Vi övervägde att gå över till ett "rymddygn" på 15 eller 18 timmar, för att kunna dela det i tre delar, men insåg vilka problem det skulle kunna skapa i kontakten med Jorden och beslutade oss istället för att avbryta alla privata experiment och rebelliska avvikelser och ställa alla klockor på GMT, även de personliga. Det spelar ändå ingen roll för oss och när vi nu snart är framme, blir det helt andra förutsättningar.

2023-03-06

Det är väldigt svårt att prata om det tunga som precis hänt, men återigen börjar vi prata om allt annat. Skönt!

2023-03-08

Det har blivit en helt annan dynamik i teamet de senaste dagarna. Särskilt Kwa-Lin och jag har kommit mycket närmare varandra, men även hon och Sergio har hittat en varm och nära relation. Att följa vårt spartanska tre-timmars-schema känns mindre och mindre intressant, även om det rent logiskt sett givetvis hade varit det allra bästa. Istället spenderar vi allt mer tid tillsammans, två och två eller alla tre. Jag tror de andra känner som jag att vi blev väldigt grymt påmindra om att vi bara har varandra och att det viktigaste är att vårda de få relationer vi har. Jordan känns allt mer avlägsen och i takt med att det tar allt längre tid att få svar där bortifrån, har vi slutat kontakta dem om det inte är alldeles nödvändigt. Vi vet ju att de kan se vad vi gör och att vi är vid liv och på rätt kurs, så det finns ju heller ingen poäng att lämna en massa manuella rapporter. Vår framtid och verklighet ligger framför oss och vi börjar alltmer längta efter den dag då vi kan se konturerna av Marsytan med blotta ögat. Vi talar mycket om hur skönt det ska bli att kunna sträcka ut sig ordentligt och gå runt på en plats med gravitation. Vi talar inte om att vi kommer att kunna dra oss undan från varandra!

2023-03-12

Vår brist på rutiner och våra ständiga diskussioner leder till en allt större trötthet. De korta sovpauser vi unnar oss, räcker inte på långa vägar. Det är både en belastning och en välsignelse. När man är trött och ständigt har något att göra, orkar man inte oro sig lika mycket.

2023-03-15

Idag berättade Kwa-Lin sin stora hemlighet för oss. När hon var 25 år lät hon sterilisera sig för att kunna satsa på karriären som forskare. Hon visste att ingen normal kinesisk man skulle vilja ha en kvinna som inte kunde föda honom åtminstone en arvinge, vilket var helt och hållet i enlighet med hennes plan. Rent tekniskt fungerade förstas plan bra. Hon har varit gift med sin forskning allt sedan dess och har hållit sig ifrån alla störande relationer, men ju äldre hon blivit och ju högre hennes biologiska klocka tickar, desto mer har hon ångrat sig. Att söka till Mars-projektet blev ett sätt att rättfärdiga sitt val och att fly från en verklighet hon kände sig fången i. Under de tuffa intervjuerna inför det sista urvalet till projektet, frågade de mycket om hennes intresse för barn, varför hon inte hade familj och vad hon trodde om möjligheten att föda barn på en annan planet. Till slut kände hon sig så pressad att hon avslöjade sin hemlighet, mot löfte att intervjuerna inte skulle berätta för någon annan. Det löftet fick hon och efter avslöjandet gick intervjun direkt vidare till ett annat område. Ingen sade något rakt ut, men hon fick en tydlig känsla av att intervjuerna var mer än nöjda. Hon har funderat mycket på det efteråt och har även noterat att de flesta andra kvinnorna som hängde med hela vägen i projektet, är äldre än henne och att ingen av dem har familj eller minderåriga barn. Hennes teori är att projektledningen inser att de inte kan förhindra sex i rymden, oavsett vilka team de skickar upp, men att de åtminstone inte är beredda att ta riskerna med en graviditet och förlossning på en annan planet. För att inte tala om det faktum att de kan fullständigt tappa kontrollen på rymdkolonin om den kan börja reproducera sig själv.

2023-03-17

Idag fick jag helt plötsligt en stark, obeskrivlig längtan efter egna barn. Givetvis är det en följd av vad Kwa-Lin berättade och jag är förvisso i den ålder då folk i allmänhet känner på det viset, men jag är ändå förvånad. Jag trodde att jag hade stoppat alarmet på den där biologiska klockan för gott när jag lämnade Östersund för att ge allt i projektet. Det gick ju bra också, jag lyckades hålla bort tankarna på både barn och familj. Tills nu alltså. Nej, jag minns faktiskt en gång i Tanzania då samma typ av känslor bubblade upp. Det var så många söta barn överallt där så det gick bara inte att värja sig. Men då var det en greppbar möjlighet. Om Emilia verkligen hade följt med ner, hade hon och jag kunnat bli föräldrar, annars är det väldigt realistiskt att jag hade hittat någon lokal skönhet och slagit mig ner där för gott. Det är inte det att jag skulle vilja ha barn nu. Det skulle vara förödande att ha lämnat några små älsklingar på Jorden och aldrig få se dem igen på riktigt. Jag känner bara så intensivt att jag skulle vilja uppleva känslan, att det är något jag hade velat vara med om för att livet skulle bli fullständigt. Det här kommer att gå över förstås, men just nu kan jag inte tänka på något annat.

2023-03-18

Vi pratade om alla de val vi gör i livet och i synnerhet allt det som vi väljer bort. Det är en nyttig övning i de stunder då man börjar fundera på om man gjort rätt och tänker lite för mycket på det man lämnat bakom sig. Kwa-Lin valde bort chansen att få Nobelpris, men det är inte säkert att hon hade fått det ändå. Ett knippe böcker har hon redan skrivit, men skådespelerska eller sångerska, som hon ville bli när hon var liten, tror hon inte längre att hon har talang för, även om hon aldrig satsade på det. Sergio hade velat uppleva känslan att få OS-guld, han hade velat bli programledare på MTV, han hade velat bli chef för Rio-karnevalen, han hade velat sitta i FN, FIFA och Greenpeace och han hade velat bli en företagsledare som tjänar mycket pengar, träffar kändisar och får ge råd till topp-politiker. Han inser själv att inte ens en bråkdel av det hade varit möjligt att uppnå under en livstid. Mina drömmar är nog de lättaste att uppfylla. Jag vill skriva en bok någon gång, men det kan jag fortfarande göra. Jag hade kanske gett mig in i politiken någon gång eftersom det är en hel del som behöver rättas till där, men det är bara relevant så länge man själv måste leva med resultatet av de idiotiska besluten. I övrigt har jag valt bort familj, öl, solsken, frisk luft, kanelbullar och lite annat smått och gott som folk tar för givet. Det ska nog gå att hantera.

2023-03-19

Längtan efter barn börjar klinga av, men nu längtar jag intensivt efter Tanzania istället. Fan! Jag visste när jag stack och jag vet det nu att jag hade kunnat bli väldigt lycklig där. Det är så lätt att trivas i Tanzania, eftersom det är så lätt att få kontakt med folk. Hade jag bara hittat en tjej, en livskamrat, som jag kunnat känna närhet hos och som kunnat förklara de där lite udda sakerna som ändå händer ibland, så hade det inte funnits någon anledning att inte stanna. Jag förstår mig inte på dem som hittat en plats i världen där de trivs ypperligt och ändå prompt måste återvända "hem" till Sverige, även om det innebär att de måste rycka upp en hel familj med rötterna. Visst är det mycket som är bra i Sverige, men det är inte den perfekta modell av livet som vi ofta verkar tro. Var man än bor måste man skapa sitt liv där och då, med de människor man trivs med och har man bara gjort det spelar knappast de yttre förutsättningarna någon roll. Jag har läst reportage om svenskar som återvänt till Sverige efter att ha levt länge på paradisoar och aldrig ställer journalisten den uppenbara frågan: "men är du inte riktigt klok, varför stannade du inte på ett så fantastiskt ställe, när du nu hade chansen?"

2023-03-20

En sak ångrar jag mer än allt annat när det gäller Tanzania: att jag inte backade ur rakryggat och öppet. De ställde ju ändå upp fantastiskt bra och gav mig en ypperlig möjlighet. Då hade de verkligen förtjänat mer än bara ett kort mejl där jag sa att jag inte kommer, utan att ge några förklaringar. Det låg inte i min makt att åka ner och säga hej då personligen, men jag hade kunnat ringa och förklara varför jag inte kom och att det absolut inte var deras fel. Jag hade kunnat tacka för allt de gjort för mig och be om ursäkt för att jag svek. Jag hade åtminstone kunnat svara på något av alla deras mejl, med alla fullt legitima frågor, istället för att sätta alla tanzanier på skräp-post-listan. Är det för sent att skriva till dem nu och förklara? Skulle de förstå att jag just hade fattat mitt livs svåraste och mest oåterkalleliga beslut och att jag var tvungen att till varje pris undvika all kontakt med just de personer som skulle kunna säga något eller väcka upp någon känsla som fick mig att ändra mig igen?

2023-03-27

Nu börjar jag förstå varför vi hade alla de där testerna när vi var instängda i små kyffen flera veckor i sträck. Till och med jag börjar känna att det går mig på nerverna att sitta instängd i den här sardinburken 24 timmar om dygnet. Att vi är tre och inte fyra spelar absolut ingen roll. Jag antar att det inte handlar så mycket om att det skulle vara trångt, för det är det egentligen inte. Vi har oförskämt mycket plats om man jämför med alla andra rymdfarare genom tiderna, möjligen undantaget de som bodde på den där rysk-amerikanska rymdstationen, ISS. Fast de räknas förstås inte, de hängde så nära Jorden att det knappast kvalar in som en rymdresa. Vad det handlar om, åtminstone för mig som aldrig haft problem att sitta still i ett litet rum, är nog bristen på alternativ. Om jag skulle säga: "jag går ut en sväng", så skulle de andra säga med en mun: "no way man!" Det finns inte en nit, inte en sladd, inte en knapp, inte en penna, ingenting i den här kapseln som jag inte har tittat på tusen gånger. Utrymmet för överraskningar är slut, finito, uttömt! Oföränderlighetens litenhet och fysiska begränsningar har blivit ett mentalt fängelse. Ibland känns det som om jag inte ens kan tänka en kreativ och fri tanke, så länge jag inte har ens en teoretisk chans att röra mig någon stans där jag inte har varit tidigare. De gånger jag längtade till Mars när jag var på Jorden - och det var rätt många och intensiva gånger - är en mild västanfläkt mot vad jag längtar nu!

2023-04-02

Idag skulle det ha varit Sanjays födelsedag. Varken ledningen eller datorerna knystade om det, men när man är så nära varandra som vi är, då vet man och då går det inte spårlöst förbi. Vi skickade en gemensam hälsning till hans familj där vi än en gång underströk vilken fantastisk människa han var, hur mycket vi saknar honom och hur glada vi är över att de lät honom följa med oss. Skönt att kunna skriva ett meddelande så fullt med superlativ och mena vartenda ord. Efter det höll vi varandras händer under en tyst minut och enades sedan ordlöst om att vi nog måste försöka tänka lite mindre på Sanjay snart.

2023-04-04

För att skingra tankarna, sorgen, otåligheten och tristessen, har vi bestämt oss för att lära oss varandras språk. Någon egentlig nytta lär vi inte ha av det, men vad har man egentligen verklig nytta av någonsin? Tid har vi ändå i överflöd och kommer så att ha resten av våra liv, så varför inte fylla den med något. Självt har jag alltid varit nyfiken på kinesiska, eftersom det på så många sätt är annorlunda än de andra språk jag kommit i kontakt med. Sergio kände på samma sätt, så Kwa-Lin får börja som lärare och så får vi se hur vi går vidare efter det.

2023-04-06

Jag är så trött hela tiden men kan ändå inte sova. Jag kan inte fokusera på något mer än att följa manualerna och mellan det snacka skit.

2023-04-09

Jag saknar Sanjay så otroligt mycket, mer än jag saknar någon på Jorden. Han hade varit så värd att få uppleva det här, hur Mars bara kommer allt närmare.

2023-04-15

Nu börjar vi kunna se Mars på allvar, den är åtminstone rejält mycket större än Jorden. Vår nya hemplanet är inte så röd på närmare håll som jag hade föreställt mig, men det kan också vara de tjocka glasen i kapseln som tar bort en del av färgtonen. Jag blir alldeles varm i hjärtat av att se den här utsikten och tänka att vi snart har ett nytt hem. Att få känna fast mark under fötterna är inte det viktigaste, det är att få känna att resan är över och att äntligen få gå in i den spännande nybyggarfasen. Att få etablera ett hem tillsammans med de två personer i världen som står mig närmare än någon tidigare har gjort.

2023-04-19

Ååååh, vad jag längtar ut ur den här burken! Är vi inte framme snart?

2023-04-23

Hur många gånger kan jag skriva att jag längtar efter att vara framme? För många troligen.

2023-04-28

När jag satt vakten idag kunde jag se Phobos och Deimos med blotta ögat. Som väldigt små prickar, men ändå. Jag var inte säker först så jag kollade med teleskopet och visst var de där. Det går att se en del konturer på Mars också och vi har kunnat peka ut vår landningsplats. För att se Jorden måste man veta exakt var man ska kolla, eftersom det bara är en liten prick i det stora svarta. Att vi alls kan se Jorden, beror förstås på att den ligger långt ute vid sidan om Solen just nu. Flyttar man blicken bara lite till höger, bländas man av det starka solljuset. Nu börjar vi prata dagar och inte veckor till landning. Åh, vad jag längtar!

2023-05-01

Jag vaknade av att det kröp i benen så jag inte kunde vara kvar i sovsäcken. Jag drömde att jag sprang på en sommaräng och springet i benen fanns kvar långt efter att jag hade vaknat. Jag fick för mig att det är så här en amputerad upplever sina fantomsmärtor. För visst är det en form av amputation att leva i tyngdlöshet så länge. Enda skillnaden: jag får snart springa igen på riktigt!

2023-05-05

Nu börjar det bli allvar på mer än ett sätt. Vi har plockat fram landningsmanualerna och börjat förhöra varandra på alla detaljer. Vi borde givetvis kunna det här perfekt redan, så mycket som vi har drillat det på Jorden, men ändå känns det rostigt på något vis. Under hela resan har landningen känts konstigt avlägsen, en typisk sån där sak som man skjuter upp till senare och i grevens tid upptäcker att man nog borde bry sig om. Den känslan har givetvis förstärkts av vetskapen att hela landningsproceduren kommer att skötas med automatik och att vi inte behöver göra ett jota, bara allt går som det ska. Varför blanda in några orutinerade människor, när datorer har landat farkoster framgångsrikt på Mars under flera decennier? För det mesta...

2023-05-10

Marsytan syns bättre och bättre för varje dag. Skillnaden är väldigt markant - så tydlig att man knappt vill gå och lägga sig för att inte missa något. Nu pratar vi mest Mars-geografi och vart vi skulle vilja resa den dag vi får hit fordon med verklig räckvidd. Långa stunder sitter vi tysta och bara begrundar utsikten medan vår planet rör sig omärkligt sakta runt sin egen axel. Jag tror aldrig jag någonsin i hela mitt liv har längtat så innerligt hett och intensivt efter något, som jag längtar efter att få stå med båda fötterna stadigt på marken på min nya hemplanet.

2023-05-14

Jag fick för mig att jag såg vår boplats med blotta ögat när jag satt vakt nyss. Det borde inte vara möjligt, så stora är inte bostadsmodulerna, men när man vet var man ska leta - och det vet jag sannerligen nu efter att ha stirrat framåt varv efter varv och registrerat varje kontur och varje skugga - kanske det ändå går? Eller så hallucinerar jag bara. Inte alls orimligt, nu när det snart inte är en dröm längre att sätta fötterna på den röda planeten.